

DOĞU KARADENİZ BÖLGESİ KESTANE ORMANLARINDA KESTANE BALI ÜRETİMİNİN EKONOMİK ÖNEMİNİN BELİRLENMESİ

Bu Araştırma Neden Yapıldı

Doğu Karadeniz Bölgesi ormanlarında yapılan arıcılık faaliyetlerinde akla gelen ilk tür kestane balı ve türevleridir. Doğu Karadeniz Bölgesi kestane ormanları; kestane dal kanseri hastalığının zararlı etkileri ve geleneksel mülkiyet anlayışına bağlı olarak sosyal baskılar altında kalmaktadır. Bu nedenle kestane odununda gün geçtikçe değer kaybı olmakta ve ekonomik olarak değerlendirilememektedir. Oysaki söz konusu kestane ormanları odun dışı orman ürünleri kapsamında değerlendirildiğinde büyük bir potansiyele sahiptir.

Bu proje ile Doğu Karadeniz Bölgesindeki (Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon, Rize ve Artvin İlleri) kestane ve kestane türünün hakim olduğu karışık ormanlarındaki bal üretim potansiyeli ve ekonomisi belirlenmiştir.

Nasıl Bir Yol İzlendi

Çalışmada Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon, Rize ve Artvin İllerinde kestane balı üreten 500 adet arıcılık işletmesi ile anket uygulaması yapılmıştır.

Ne Bulundu

1. Doğu Karadeniz Bölgesi'nde 1 kilo kestane balının ortalama üretim maliyeti 33,27 TL/kg dır.
2. Doğu Karadeniz Bölgesi'nde kovan başına bal verimi; 9,93 kg'dır.
3. Doğu Karadeniz Bölgesinde kestane balının 2017 yılı gayrisafı üretim değeri (GSÜD); 69.361,52 TL, brüt kârı; 62.566,87 TL, net kârı; 56.121,24 TL dir.
4. Bölge genelinde 1 kg kestane balının net kârı 151,73 TL'dir.
5. Doğu Karadeniz Bölgesinde 2017 yılında kestane balı üretiminin kârlılığı % 86,07'dir.
6. Kestane ormanlarının güncel kullanımı ile bölge genelinde 268.100.242,5 TL gelir elde edilirken, bal üretim potansiyeline sahip ormanlardan elde edilecek gelir 753.676.125 TL'dir. Bu durumda ise Doğu

Karadeniz Bölgesi kestane ormanlarından 2017 yılı itibariyle elde edilen kestane balı üretim değeri ile potansiyel üretim değeri arasında 485.575.882,5 TL (% 64,43) fark oluşturmaktadır.

7. Bölgedeki arıcılık işletmelerinin % 52,95'i kestane ormanlarının iyileştirilmesi, hastalık ve zararlılar ile mücadele edilmesi ve bal ormanlarının alt yapısal olanaklarını geliştirilmesi yönünde önerilerde bulunmuşlardır. İşletmecilik açısından en önemli sorun ise pazarlama ve fiyatlandırma olup, kaçak ballara yönelik denetimin artırılması ve organik arıcılık için devlet desteğinin sağlanması beklenmektedir.

Ne Öneriliyor

1. OGM Bal Ormanı Eylem Planı (2013-2017) güncellenmelidir.
2. Kestane balı üretimine yönelik olarak Doğu Karadeniz Bölgesi kestane ormanlarının iyileştirilmesi kapsamında, OGM bünyesinde bir "çalışma grubu" oluşturulmalıdır. Kestane ormanlarına yapılacak teknik gezilerde yöreye özgü olarak alınacak önlemler ve uygulanacak silvikültürel müdahaleler belirlenmelidir.
3. Doğu Karadeniz Bölgesi'nde CBS tabanlı "potansiyel kestane balı üretim ormanı" haritalandırılması yapılarak, planlamalara konu edilmelidir. Tescil edilen bal ormanlarının nitelikleri iyileştirilmeli ve alt yapı olanakları geliştirilmelidir.
4. Kestane balı üretim potansiyeline sahip ormanlarda biyolojik çeşitlilik korunmalıdır. Arıcılık faaliyetlerinde önemli bir yere sahip olan orman gülüne yönelik planlama çalışmaları yapılmalıdır.
5. Arıcılıkta arı ürünlerinin (propolis, polen, arı sütü vb.) üretimi ve gelir artırıcı özelliği konusunda farkındalık yaratılarak, eğitim çalışmaları düzenlenmelidir.
6. Orman köylerinde kadın ve genç nüfusun arıcılık işletmeciliğinde yer alması desteklenmelidir.